

ธรรมเนียมทำบุญโดยไม่บอกบุญ

เนื่องจากญาติโยมหลายท่านผู้ศรัทธา ปวารณาดี มีน้ำใจเป็นบุญกุศล เมื่อวัดญาณเวศกวัน มีงานการอะไร บางทีก็คิดว่าจะช่วยบอกบุญ แม้แต่เมื่อมีการพิมพ์หนังสือแจกเป็นธรรมทาน บางท่านก็คิดจะช่วยเหลือด้วยการบอกบุญ หรือบอกกล่าวเชิญชวนให้ผู้อื่นได้ร่วมทำบุญ แต่การช่วยชวนขยายของญาติโยมผู้ศรัทธานั้น บางครั้งก็ขัดต่อขนบธรรมเนียมของวัด จึงต้องขอโอกาสชี้แจงทำความเข้าใจ เพื่อให้ญาติโยมผู้ศรัทธาได้ช่วยกันทำบุญโดยสอดคล้องกับวิถีทางของวัด

ขอเล่าแจ้งว่า ตามธรรมเนียมปฏิบัติของวัดญาณเวศกวันสืบมานั้น ไม่มีการบอกบุญ หรือเชิญชวนร่วมทำบุญ แต่ให้การทำบุญเป็นเรื่องของศรัทธาของญาติโยมที่แสดงหรือบอกแจ้งออกมาเอง

เฉพาะอย่างยิ่ง ในการพิมพ์หนังสือแจกเป็นธรรมทาน ทางวัดมีทุนที่ญาติโยมได้ถวายไว้ในโอกาสต่างๆ พร้อมทั้งจะใช้ในการพิมพ์ เมื่อใดจะพิมพ์ ก็ใช้ทุนที่มีอยู่แล้วนั้นได้ ดังนั้น ถ้ามีการบอกบุญหรือเชิญชวนขึ้นมา ญาติโยมที่ทำบุญไว้ ก็อาจจะพูดได้ว่า ทุนก็มีอยู่แล้ว ทำไมต้องมีการบอกบุญอีก ทางวัดจึงถือเป็นธรรมเนียมดังกล่าวว่า ไม่มีการบอกบุญหรือเชิญชวนร่วมทำบุญในการพิมพ์หนังสือแจกเป็นธรรมทาน

ญาติโยมท่านใดประสงค์จะพิมพ์หนังสือแจกเป็นธรรมทาน ก็แจ้งต่อทางวัดแล้วก็ดำเนินการพิมพ์แจกเองตามความประสงค์ ด้วยเหตุนี้ ตามปกติ ในการพิมพ์หนังสือ จึงไม่มีรายชื่อผู้ร่วมทำบุญ ถ้าจะมี ก็เป็นรายนามของบุคคลคณะเดียวกันที่ร่วมกันพิมพ์เอง เช่น คนในครอบครัว หมู่ญาติ หรือกลุ่มเพื่อนใกล้ชิด

มีอยู่บ้างในกรณีที่เป็นหนังสือใหญ่ ค่าพิมพ์สูง ถ้าพิมพ์จำนวนน้อยๆ จะมีราคาแพง ญาติโยมที่ต้องการพิมพ์ จึงรอกหาหมู่หาพวกที่จะพิมพ์ด้วยกัน เพื่อให้ได้จำนวนเล่มมาก และราคาเฉลี่ยต่อเล่มลดลง ในกรณีนี้ ก็ให้เป็นเรื่องของการรวมตัวกันเอง และการพิมพ์รายชื่อก็ควรใช้ถ้อยคำที่บ่งชัดว่า เป็นการรวมตัวกันร่วมกันพิมพ์ขึ้นเอง มิใช่เป็นการบอกบุญหรือเชิญชวนให้ร่วมทำบุญ ถ้ามีผู้เป็นแกน ก็คือ เป็นการเปิดโอกาสแก่ผู้ที่มีความต้องการด้วยตนเองอยู่แล้วเท่านั้น มิใช่เป็นการบอกบุญหรือเชิญชวนให้ร่วมทำบุญ ทั้งนี้ ก็ดังที่กล่าวแล้วว่า ขอให้ลักษณะการดำเนินการ และถ้อยคำที่ใช้ บ่งชัดว่า เป็นการรวมตัวกันของผู้ศรัทธากลุ่มนั้น หรือหมู่คณะนั้นเอง

วัดญาณเวศกวัน

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓

อสังขาริก "ไม่เป็นไปกับการชักนำ" ไม่มีการชักนำ ใจแก่จิตที่คิดดีหรือชั่ว โดยเริ่มขึ้นเอง มิใช่ถูกกระตุ้นหรือชักจูงจากภายนอก จึงมีกำลังมาก ตรงข้ามกับ สสังขาริก (จาก พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์)